

УДК 37.01:355.231

UDC 37.01:355.231

DOI: [10.31475/ped.dys.2024.35.11](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.35.11)

ВІТАЛІЙ РУДИНСЬКИЙ,

викладач

*(Україна, Одеса, Військова академія (м. Одеса),
вул. Фонтанська дорога, 10)*

VITALII RUDYNSKYI,

Lecturer

*(Ukraine, Odesa, Odesa Military Academy,
Fontanska doroha St., 10)*

ORCID: 0000-0003-2066-865X

**Структурно-функціональна модель формування готовності
майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності**

**Structural and Functional Model of Forming the Readiness of Future
Special Forces Specialists for Professional Activity**

У статті актуалізовано важливість підготовки військових фахівців за сучасних умов функціонування Збройних Сил України. Доведено, що підготовка курсантів у вищих військових навчальних закладах потребує модернізації та новаційних підходів до проведення освітнього процесу у відповідності до законодавства України щодо трансформації військової освіти та стандартів підготовки військовослужбовців НАТО. Проведено аналіз освітньої підготовки майбутніх офіцерів закордоном, досвід навчання яких запроваджується у професіоналізацію військової освіти України з метою формування сумісності Збройних Сил України та збройних сил держав-учасниць НАТО. Виокремлено засадничі вимоги, що ставляться до професійної підготовки курсантів та зазначено залежність нового рівня підготовки від інноваційних освітніх нововведень та належного функціонування вищих військових навчальних закладів за змішаної форми організації навчання. Для прогнозування новаційного освітнього процесу підготовки бакалаврів військового управління спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил) та вивчення його більш цілісно використано педагогічне моделювання як метод дослідження об'єктів наукового пізнання. В межах методу системного дослідження формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності в умовах змішаного навчання обрано структурно-функціональну модель. Схарактеризовано змістове наповнення кожного із структурних блоків (цільовий, теоретичний, змістовий, функціонально-методичний та результативно-оцінковий), які розкривають засадничі аспекти формування готовності фахівців спеціального призначення до майбутньої діяльності.

Ключові слова: фахівці спеціального призначення, професійна діяльність, структурно-функціональна модель, професійна підготовка.

The article highlights the importance of training military specialists in the modern conditions of the functioning of the Armed Forces of Ukraine. The legislation of Ukraine on the transformation of military education and NATO training standards proves that the training of cadets in higher military educational institutions requires modernization and innovative approaches to conducting the educational process. An analysis of the educational training of future officers abroad, whose training experience is being introduced into the professionalization of military education in Ukraine to form the compatibility of the Armed Forces of Ukraine and the armed forces of NATO member states, was conducted. The basic requirements for the professional training of cadets were identified and the dependence of the new level of training on innovative educational innovations and the proper functioning of higher military educational institutions in a mixed form of education was noted. To predict the innovative educational process of training a bachelor of military management in the speciality 253 Military Management (by type of armed forces) and study it more holistically, pedagogical modelling was used as a method of researching objects of scientific knowledge. Within the framework of the process of systematic research of the formation of readiness of future special-purpose specialists for professional activity in conditions of mixed education, a structural-functional model was chosen. It is determined that the basis for building the model is scientific innovative paradigmatic approaches (systemic, competency-based, personality-oriented, creative, anthropological, cultural, sociological, informational and technological) and general pedagogical and specific principles that serve as defining guidelines in achieving the quality of professional training. The content of each of the structural blocks (targeted,

theoretical, content, functional-methodical and result-based-evaluation) is characterized, which reveals the fundamental aspects of the formation of the readiness of special-purpose specialists for future activities.

Keywords: *special-purpose specialists, professional activity, structural-functional model, professional training.*

Вступ / Introduction. Нині у Збройних Силах України (ЗСУ) постали питання вдосконалення фахової освіти в осіб командного складу, а саме в майбутніх офіцерів спеціального призначення, покликаних забезпечити високий рівень боєздатності українських військ з метою забезпечення національної безпеки та суверенітету держави. Кожен здобувач військової освіти, як професійно-усвідомлений майбутній офіцер, у процесі здійснення професійної діяльності має бути для своїх колег та усіх військовослужбовців взірцем толерантності у спілкуванні та прикладом безпечної поведінки з високим рівнем комунікативної культури; вміти зберігати і відновлювати, при потребі, військову честь; уміло організовувати міжособистісну взаємодію всередині підрозділу, доносити важливу інформацію та підготовляти особовий склад до бойового завдання; захищати власну гідність і поважати своїх колег. Підготовка військових фахівців сучасності потребує нових змін і новаційних підходів до проведення освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ) згідно освітніх євроінтеграційних умов та стандартів підготовки військовослужбовців країн, які є членами НАТО. Необхідність трансформації військової освіти, курс на її оновлює перетворення зазначено у рішенні Ради національної безпеки і оборони України від 20.08.2021 р. (Про рішення Ради національної безпеки, 2021), Законі України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Сил спеціальних операцій Збройних Сил України» (Про внесення змін до деяких законів України, 2020) та ін. нормативно-правових освітніх та професійних актах.

Закордонні науковці наголошують на впровадженні міждисциплінарного підходу до процесу підготовки майбутніх офіцерів та описують їхню виучку за зrealізування в навчанні комплексу характерних для даного роду військ освітніх цілей і процедур (Professional Military Education, 2019; Waggener A., 2015). Запровадження досвіду підготовки майбутніх військовослужбовців НАТО у професіоналізацію військової освіти України направлено на інтеграційні процеси сфери управління військовою діяльністю, функціонування ВВНЗ, законодавчо-нормативної і правової бази підготовки майбутніх офіцерів. Навчання майбутніх фахівців галузі військового управління у напрямку зrealізування стандартів НАТО передбачає сумісність ЗСУ із ЗС державами учасницями договору з метою формування ефективної системи професійної військової освіти офіцерів спеціального призначення.

Сьогодні українські науковці, досліджуючи проблеми професійно-військової підготовки майбутніх офіцерів у ВВНЗ, виокремлюють засадничі вимоги, що ставляться до неї у напрямі набуття курсантами фаховості: отримання курсантами у процесі навчання базових фундаментальних знань, практико-зорієнтованих умінь та унормованих компетентнісних військових навичок (Вітер Д., Красога-Мороз Г., 2022); досягнення високого рівня комунікабельності та неконфліктності (Марчук А. А., 2020); орієнтування на співпрацю для забезпечення результативності у дорученій справі (Мирончук Н. М., 2016); рефлексування власної діяльності та діяльності інших (Невальонний Є. О., 2018); спроможність змінюватися самому і вибудовувати нові цілі та більш ефективні взаємини з особовим складом і колегами-офіцерами (Столярова О., Сафін О., Діхтяренко С., & Рабодзей Т., 2022); формування лідерських компетентностей (Бойко О., 2017); освоєння майбутніми офіцерами нових соціальних норм та культурно-європейських військових цінностей (Пенцак П., 2021) та ін.

В тім визначені напрями професійної підготовки майбутніх військових фахівців до якісного нового рівня діяльності узалежені від інноваційних освітніх нововведень та належного функціонування ВВНЗ. Корективи в освітній процес ВВНЗ внесли спочатку COVID-19, а потім війна в Україні. Як вихід з цієї складної ситуації було запровадження в освітній процес закладів освіти дистанційної форми навчання (Шапран О., & Махно Є., 2023, с. 107–114), де моделлю освітнього процесу стала змішана (blended learning) форма організації навчання (ЗФОН). Дана модель поєднала дистанційні електронні технології навчання у ВВНЗ із традиційним очним навчанням. Впровадження і застосування в освітньому процесі змішаного навчання (ЗН) інформаційно-комунікаційної технології (ІКТ) (за використання найновіших програмно-технічних систем) має позитивний вплив на оптимізацію навчання курсантів.

Дефініціювання нами ЗН у ВВНЗ дозволяє стверджувати, що такого виду навчання є цілісним та планомірно-спрямованим освітнім процесом, який поєднує різні форми і методи навчання для зростання у курсантів фахових знань, умінь і навичок, котрі формуються в особистості фахівця за умов інтеграції навчальної та позааудиторно-освітньої і практико-зорієнтованої діяльності з допомогою ефективного впровадження взаємодоповнюваних традиційних

технологій навчання, ІКТ (сприяє зберіганню і доставці освітнього контенту, проведенню контролю засвоєного матеріалу, організації міжсуб'єктної взаємодії, здійсненню навчального консультування) та новітніх технічних засобів навчання (залучає мобільні телефони, комп'ютери, планшети, електронні тренажери та ін.) із присутністю у майбутніх офіцерів свідомого самоконтролю (керування власним часом та власним освітнім маршрутом, керування засвоєними знаннями, їх швидкістю і глибиною). За сучасних умов проведення освітнього процесу у ВВНЗ саме ЗФОН є найоптимальнішою моделлю належної організації навчання курсантів, яка відповідає усім вимогам до такої підготовки.

Здійснення аналізу наукової літератури з професійної підготовки фахівців зазначаємо, що дана підготовка є закономірно-цілеспрямованим результатом освіти із включенням у цей процес самоосвітньої діяльності, самовиховання, особистісно-мотиваційного налаштування на роботу за фахом, набутих умінь з подолання перешкод та сформованих вольових якостей у досягненні професійно-значимих цілей. Доволі ширше розуміє професійну підготовку науковець І. Манохіна, обґрунтовуючи професійну підготовку як складну багаторівневу педагогічну систему, що «включає певну сукупність цілей, змісту, форм, методів, засобів та технологій, зумовлених сутнісними потребами суб'єктів педагогічної взаємодії» (Манохіна І. В., 2015, с. 131). Крім того, науковиця розглядає професійну підготовку як важливий процес і результат з формування готовності майбутніх фахівців до виконання ними певного виду професійної діяльності.

Отож, в Україні та закордоном накопичено великий результативний досвід з теорії і практики професійної підготовки фахівців, який є засадничим для зреалізування у майбутній діяльності. Особливо це стосується майбутніх фахівців галузі військового управління, на яких покладені завдання результативного керування військовими підрозділами для захисту територіальної цілісності, недоторканності нашої держави та оборони державності і суверенітету України з дотриманням національного законодавства та міжнародного права. Тому сьогодні постала проблема моделювання новаційного освітнього процесу у ВВНЗ з метою сучасного формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності.

Мета та завдання / Aim and Tasks. Метою статті є теоретичне обґрунтування структурно-функціональної моделі формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності, що здатна сповна втілити досліджуваний процес у практику підготовки курсантів військового управління ВВНЗ.

Методи / Methods. Для розкриття проблеми дослідження здійснено аналіз літературних джерел, нормативно-правових актів; проведено порівняльний аналіз, використано педагогічне моделювання та задіяно загальнонаукові методи як аналіз, синтез, індукцію і дедукцію, систематизацію та узагальнення.

Результати / Results. У досягненні зазначеної мети нами використано педагогічне моделювання (моделювання фр. *modele* – зразок, прообраз), яке здатне прогнозувати освітній процес та вивчати його більш глибоко та цілісно (Лодатко Є. О., 2010).

У педагогічній науці моделювання забезпечує досягнення певних цілей:

- а) евристичної, що класифікує, позначає та віднаходить нові закони, допомагає в побудові нових теорій, інтерпретуванні отриманих результатів;
- б) обчислювальної, що спрямована на розрахунок отриманих за впровадження моделі математичних даних;
- в) експериментальної, що допомагає вирішенню проблем, що пов'язані з емпіричною перевіркою (верифікацією) гіпотез.

Моделювання нині послуговує методом дослідження об'єктів наукового пізнання. Тому як метод, він окреслює побудову структури певних предметів і явищ пізнання у моделі та намічає шляхи їх вивчення, де насправді вивчені предмети і явища відповідають реальності. Науковцями Р. Горбатюком та В. Кабаком обґрунтовані пізнавальні перспективи моделювання. Так, науковці розглядають модель фахівця як важливу «функцію» у його підготовці, що передбачає виокремлення вхідного і вихідного параметрів, а вихідним параметром слугує сформований за отриманої моделі фахівець (Горбатюк Р. М., & Кабак В. В., 2015). Для нас важливо, що освітня модель спроможна інтегрувати традиційно-очну та електронно-дистанційну форми навчання (у нашому випадку це ЗФОН), що дозволяє викладачу поєднати певну частину традиційного (очного) заняття із проведенням другої частини заняття в межах електронного середовища (Цюняк О. П., & Розлуцька Г. М., 2021).

Моделювання освітніх процесів забезпечує концентрування уваги на інформації та упускає другорядні чинники, що дозволяє досліднику зосередитися на важливих елементах системи, їхніх взаємозв'язках, від яких залежить якісний стан досліджуваної системи. Ключовими вимогами до побудови педагогічної моделі слугує:

- інгерентність (узгодженість створеної моделі та її функціональності з наявним освітнім

середовищем);

– простота моделі (модель завжди характеризується простотою, наближеною до реальності, щоб можна легко і зрозуміло нею оперувати, та неможливістю фіксації всього різноманіття визначеної ситуації);

– точність моделі (за допомогою точно визначеної моделі досягається поставлена педагогічна мета відповідно до сформульованих цілей);

– валідність моделі (встановлення дійсності застосовуваного діагностичного інструментарію для вимірювання якості досліджуваного феномену).

Моделювання освітніх процесів проходить наступні стадії побудови і розроблення самої моделі:

а) виявлення структури досліджуваного об'єкта;

б) виокремлення його головних структурних елементів та встановлення між ними внутрішніх взаємозв'язків;

в) апробація моделі;

г) внесення при потребі змін до моделі, враховуючи результати проведеної з нею пробної роботи (Бігич О. Б., 2014, с. 49).

Створення моделі не обходиться без конструювання її елементів/компонент із реальної дійсності, однак містить невідомі ознаки, властивості, сутнісно-значимі зв'язки між усіма задіяними складовими змодельованого процесу. Створена таким чином модель постає ідеальним об'єктом теоретичного дослідження та є важливою основою в отриманні нових теоретично-методичних та емпіричних знань.

В межах методу системного дослідження нами обрано структурно-функціональний тип моделі як найоптимальніший для формування готовності фахівців спеціального призначення до майбутньої діяльності в умовах ЗН ВВНЗ, оскільки дана модель відображає мету дослідження, його завдання, принципи, методи і форми, а також дозволяє відтворити змістове наповнення освітньої підготовки, розташування її елементів та очікуваний результат. Створена нами структурно-функціональна модель слугує для нашого дослідження цілісним психолого-педагогічним утворенням (рис. 1).

В основі структурно-функціональної моделі формування готовності фахівців спеціального призначення до майбутньої діяльності покладено структурні блоки, які надають бачення різних аспектів процесу такого формування, а саме: цільовий, теоретичний, змістовий, функціонально-методичний та результативно-оцінковий (підготовка бакалаврів спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил). Кожному із зазначених блоків властиві специфічні особливості та інтегративні причинно-наслідкові зв'язки.

Цільовий блок структурно-функціональної моделі включає соціальне замовлення громадянського суспільства на підготовку майбутніх командирів підрозділів тактичного рівня у ВВНЗ, мету і завдання дослідно-експериментального дослідження. Етап цілепокладання слугує дороговказом, траєкторією діяльності викладачів і курсантів по забезпеченню сформованості, оскільки безпосередньо взаємопов'язаний з результатами наступних етапів дослідження.

Теоретичний блок моделі відтворює основні засади підготовки майбутніх офіцерів спеціального призначення. Він включає наукові інноваційно-парадигмальні підходи, а саме системний, компетентнісний, особистісно-орієнтований, креативний, антропологічний, культурологічний, соціологічний, інформаційний та технологічний, які впливають на вдосконалення освітньо-професійної підготовки майбутніх офіцерів, оскільки цілеспрямовано впливають на зростання у них рівня професійного вдосконалення та практичної майстерності. Основні принципи формування готовності курсантів військового управління до фаху ми класифікували на дві групи: загально-педагогічні (науковості, системності і наступності, усвідомленої активності, сумісності впроваджуваної структурно-функціональної моделі в освітній процес, зв'язку теорії і практики та потребами суспільства у професії військового, диференційованості та індивідуальності) і специфічні (трансформація професійної комунікативно-управлінської культури у фахову компетентність, аксіологізація змісту освітнього процесу ВВНЗ, інноваційного урізноманітнення нових форм і методів навчальної діяльності) принципи. Системне впровадження зазначених принципів дає викладачам змогу правильно визначити завдання, відібрати зміст, форми, методи і засоби найдоцільнішої діяльності з проходження всіх етапів освітньої підготовки майбутніми офіцерами. До основних функцій формування готовності бакалаврів сил спеціального призначення віднесено: аналітично-знаннєву, мотиваційно-цільову, прогностичну, організаційну та контрольну-корекційну.

Змістовий блок структурно-функціональної моделі показує змістове наповнення процесу формування готовності курсантів військового управління в умовах ЗН із зазначенням сукупності освітніх компонент, що входять в цикли загальної та професійної підготовки бакалаврів спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил). Засвоєння змісту професійної

підготовки відбувається шляхом організації освітньої діяльності студентів упродовж усього навчання й характеризується системністю та динамічністю.

У функціонально-методичному блоці відображена поетапність формування фахової готовності курсантів до фаху, яка відбувається за впровадження в освітній процес ВВНЗ взаємопов'язаних педагогічних умов та авторської Програми формування готовності бакалаврів військового управління до майбутньої професії за певної етапності (мотиваційного, змістового, діяльнісного, завершально-підсумкового) її застосування. Вагомим елементом функціонально-методичного блоку є те, що на кожному етапі зrealізування Програми відбувається формування певного компонента готовності до військового фаху. У цьому блоці чітко окреслено технологічну складову освітнього процесу (види навчальної діяльності, засоби та методи навчання), що успішно допроваджує майбутніх офіцерів до ефективного формування готовності до професійної діяльності.

Результативно-оцінковий блок структурно-функціональної моделі, як структурно-логічний елемент оцінки якості проведеного дослідження, враховуючи комплекс означених компонентів (мотиваційно-ціннісного, змістовно-операційного, комунікативно-поведінкового, рефлексивно-оцінкового), критеріїв (спонукально-особистісного, когнітивного, комунікативного, діялісно-самореалізуючого) та окреслену мету дослідження, передбачає диференціацію майбутніх фахівців спеціального призначення за ступенем сформованої у них готовності до професійної діяльності в умовах ЗН ВВНЗ. Оцінку результатів сформованості готовності до діяльності здійснювали за розробленою шкалою, яка включає високий (творчий), достатній (продуктивний), задовільний (репродуктивний) та низький (інтуїтивний) рівні. Оцінювання аналізуватимемо як процес, цілеспрямований на встановлення певного ступеня відповідності досягнутих результатів курсантів щодо цілей навчання. Оцінка результатів сформованої готовності бакалаврів спеціального призначення ґрунтується на визначенні глибини професійно-управлінських знань, ефективності умінь комунікування та навичок проектування, прийняття виважених управлінських рішень та саморозвитку.

Структурно-функціональна модель формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності є:

– концептуальною, оскільки залучає нові концептуальні підходи до формування готовності курсантів до фаху в умовах ЗН ВВНЗ, пропонує алгоритм реалізації такого формування як авторське бачення проблеми, означає змістове наповнення освітнього процесу та утворює причинно-наслідкові зв'язки між блоками моделі;

– процесуальною, так як визначає основні етапи реалізації Програми формування кожного компонента готовності до військового фаху на посаді майбутнього командира підрозділу тактичного рівня, обумовлює змістове наповнення Програми, окреслює методичне забезпечення та форми навчання;

– функціональною, адже наголошує на особливостях функціонування освітнього процесу у ВВНЗ щодо формування готовності майбутніх офіцерів до військового управління;

– прогностичною, позаяк описує майбутній результат як наслідковість спланованого педагогічного впливу на освітній процес.

Висновки / Conclusions. Отже, структурно-функціональна модель формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності охоплює всі сторони фахової підготовки: від визначення цілей, специфічності характеру об'єкта діяльності, особливостей засобового забезпечення та змістового наповнення професійної діяльності курсантів до отриманих результатів.

Подальші напрями наших досліджень пов'язуємо з обґрунтуванням методики формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності та змістового наповнення оцінкових рівнів їх готовності.

Список використаних джерел і літератури:

Бігич, О. Б. (2014). *Сучасний студент у контексті особистісно-діялісного підходу: за результатами науково-методичних досліджень*. Київ: Вид. центр КНЛУ. [in Ukrainian]

Бойко, О. (2017). Ціннісна концепція формування лідерської компетентності майбутніх офіцерів Збройних Сил України у ВВНЗ. *Військова освіта*, 2 (36), 7–18. [in Ukrainian]

Вітер, Д., & Красота-Мороз, Г. (2022). Принципи та підходи до підготовки підрозділів сил спеціальних операцій в Україні: основні тенденції та проблеми. *Військова освіта*, 2 (46), 40–48. [in Ukrainian]

Горбатюк, Р. М., & Білан, Н. М. (2018). Формування іншомовної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 52, 272–276. [in Ukrainian]

Лодатко, Є. О. (2010). *Моделювання педагогічних систем і процесів*. (Монографія). Слов'янськ: СДПУ. [in Ukrainian]

Манохіна, І. В. (2015). Проблема професійної підготовки фахівців соціально-педагогічної сфери у

науковій літературі. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: педагогіка і психологія, 1*, 128–134. [in Ukrainian]

Марчук, А. А. (2020). Особливості педагогічної взаємодії викладача та студента засобом змішаного навчання. *Інноваційна педагогіка, 21* (3), 173–179. [in Ukrainian]

Мирончук, Н. М. (2016). Самоорганізаційні уміння як змістові конструкти професійних компетентностей майбутніх викладачів. В: *Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Pedagogika. Priorytetowe obszary 19 badawcze: od teorii do praktyki»* (Lublin, 30.05.2016 – 31.05.2016). (s. 85–87). Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour». [in Ukrainian]

Невальонний, Є. О. (2018). Рефлексія керівника в системі військового управління. *Наукова дискусія: питання педагогіки та психології. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.* (Київ, 30 лист. – 1 груд. 2018 р.). Ч. 2. (с. 106–108). Київ: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології». [in Ukrainian]

Пенцак, П. (2021). Напрями й особливості формування громадянсько-патріотичної позиції майбутніх офіцерів. *Актуальні питання гуманітарних наук, 37* (2), 296–301. [in Ukrainian]

Про внесення змін до деяких законів України щодо Сил спеціальних операцій Збройних Сил України. (2020). Закон України від 17.09.2020. № 912-IX із змінами, внесеними згідно із Законом. Взято з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-19#n15> [in Ukrainian]

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про Стратегічний оборонний бюлетень України». (2021). Указ Президента України № 473/2021. Взято з: <https://www.president.gov.ua/documents/4732021-40121> [in Ukrainian]

Столярова, О., Сафін, О., Діхтяренко, С., & Рабодзєй, Т. (2022). Мотиваційна готовність здобувачів вищої освіти до майбутньої професії психолога. *Вісник Національного університету оборони України, 64* (6), 105–109. [in Ukrainian]

Цюняк, О. П., & Розлуцька, Г. М. (2021). Змішане навчання як інноваційна форма організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота, 2* (49), 232–235. [in Ukrainian]

Шапран, О., & Махно, Є. (2023). Аналіз процесів інтелектуалізації системи дистанційного навчання у Збройних силах України. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони, 46* (1), 107–114. [in Ukrainian]

Professional Military Education. A Cross-Cultural Survey. (2019). Ed. by Duraid Jalili and Hubert Annen. Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien. [in English]

Waggner, A. (2015). Joint Professional Military Education. *A Retrospective of the Skelton Panel. JFQ 77, 2nd Quarter*, 55–59. [in English]

References:

Bihych, O. B. (2014). *Suchasnyi student u konteksti osobystisno-diiialnisnoho pidkhodu: za rezultaty naukovo-metodychnykh doslidzhen [Modern Student in the Context of the Personality-Activity Approach: Results of Scientific-Methodological Research]*. Kyiv: Publishing Center KNLU. [in Ukrainian]

Boiko, O. (2017). Tsinnisna kontseptsiiia formuvannia liderkoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv Zbroinykh Syl Ukrainy u VVNZ [Value-Based Concept of Leadership Competence Formation in Future Officers of the Armed Forces of Ukraine in Military Higher Education Institutions]. *Viiskova osvita – Military Education, 2* (36), 7–18. [in Ukrainian]

Viter, D., & Krasota-Moroz, H. (2022). Pryntsypy ta pidkhody do pidhotovky pidrozdiliv syl spetsialnykh operatsii v Ukraini: osnovni tendentsii ta problemy [Principles and Approaches to Training Special Operations Units in Ukraine: Key Trends and Issues]. *Viiskova osvita – Military Education, 2* (46), 40–48. [in Ukrainian]

Horbatiuk, R. M., & Bilan, N. M. (2018). Formuvannia inshomovnoi kompetentnosti maibutnikh inzheneriv-enerhetykiv [Formation of Foreign Language Competence in Future Power Engineers]. *Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy – Modern Information Technologies and Innovative Methods of Training Specialists: Methodology, Theory, Experience, Problems, 52*, 272–276. [in Ukrainian]

Lodatkо, Ye. O. (2010). *Modeliuvannia pedahohichnykh system i protsesiv [Modeling Pedagogical Systems and Processes]*. (Monograph). Sloviansk: SDPU. [in Ukrainian]

Manokhina, I. V. (2015). Problema profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv sotsialno-pedahohichnoi sfery u naukovii literaturi [The Issue of Professional Training for Social and Pedagogical Specialists in Scientific Literature]. *Visnyk Dnipropetrovskoho Universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriia: Pedahohika i psykholohiia – Bulletin of Alfred Nobel University. Series: Pedagogy and Psychology, 1*, 128–134. [in Ukrainian]

Marchuk, A. A. (2020). Osoblyvosti pedahohichnoi vzaiemodii vykladacha ta studenta zasobom zmishanoho navchannia [Peculiarities of Pedagogical Interaction Between Teacher and Student Using Blended Learning]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy, 21* (3), 173–179. [in Ukrainian]

Mironchuk, N. M. (2016). *Samoorganizatsiini uminnia yak zmistovi konstrukty profesiinykh kompetentnosti maibutnikh vykladachiv [Self-Organization Skills as Content Constructs of Future Teachers' Professional Competence]*. In: *Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Pedagogika. Priorytetowe obszary badawcze: od teorii do praktyki»* (Lublin, May 30–31, 2016). (s. 85–87). Warsaw: Sp. z o.o. «Diamond Trading Tour». [in Ukrainian]

Nevalionnyi, Ye. O. (2018). Refleksiiia kerivnyka v systemi viiskovoho upravlinnia [Reflection of the Leader in the Military Management System]. *Scientific Discussion: Questions of Pedagogy and Psychology*. Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Kyiv, November 30–December 1, 2018). Part 2. (p. 106–108). Kyiv: NGO «Kyiv Scientific Organization of Pedagogy and Psychology». [in Ukrainian]

Pentsak, P. (2021). Napriamy i osoblyvosti formuvannia hromadiansko-patriotychnoi pozytsii maibutnikh ofitseriv [Directions and Features of Forming Civil-Patriotic Attitudes in Future Officers]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues in Humanities*, 37 (2), 296–301. [in Ukrainian]

Pro unesennia zmin do deiakyykh zakoniv Ukrainy shchodo Syl spetsialnykh operatsii Zbroinykh Syl Ukrainy. (2020). Law of Ukraine from 17.09.2020. № 912-IX. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1437-19#n15> [in Ukrainian]

Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 20 serpnia 2021 roku «Pro Stratehichniy oboronnyi biuletyn Ukrainy». (2021). Ukaz Prezydenta Ukrainy № 473/2021. Retrieved from: <https://www.president.gov.ua/documents/4732021-40121> [in Ukrainian]

Stoliarova, O., Safin, O., Dikhtiarenko, S., & Rabodzei, T. (2022). *Motyvatsiina hotovnist zdobuvachiv vyshchoi osvity do maibutnoi profesii psykoloha* [Motivational Readiness of Higher Education Applicants for the Future Profession of a Psychologist]. *Visnyk Natsionalnoho Universytetu Oborony Ukrainy – Bulletin of the National Defense University of Ukraine*, 64 (6), 105–109. Retrieved from: <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2021-64-6-105-109> [in Ukrainian]

Tsiuniak, O. P., & Rozlutska, H. M. (2021). *Zmishane navchannia yak innovatsiina forma orhanizatsii osvitnoho protsesu u zakladakh vyshchoi osvity* [Blended Learning as an Innovative Form of Organizing the Educational Process in Higher Education Institutions]. *Naukovyi Visnyk Uzhhorodskoho Universytetu. Seriya: Pedagogika. Sotsialna Robota – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 2 (49), 232–235. [in Ukrainian]

Shapran, O., & Makhno, Ye. (2023). Analiz protsesiv intelektualizatsii systemy dystantsiinoho navchannia u Zbroinykh Sylakh Ukrainy [Analysis of the Intellectualization Processes of the Distance Learning System in the Armed Forces of Ukraine]. *Suchasni Informatsiini Tekhnologii u Sferi Bezpeky ta Oborony – Modern Information Technologies in the Field of Security and Defense*, 46 (1), 107–114. [in Ukrainian]

Professional Military Education. A Cross-Cultural Survey. (2019). Ed. by Duraid Jalili and Hubert Annen. Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien. [in English]

Waggener, A. (2015). Joint Professional Military Education. *A Retrospective of the Skelton Panel. JFQ 77, 2nd Quarter*, 55–59. [in English]

Дата надходження статті: «04» квітня 2024 р.

Стаття прийнята до друку: «23» травня 2024 р.

Рудинський Віталій – викладач, заступник начальника кафедри управління діями підрозділів військової розвідки та Сил спеціальних операцій Військової академії (м. Одеса)

Rudynskiy Vitalii – Lecturer, Deputy Head of the Department of Operations Management of Military Intelligence Units and Special Operations Forces of Odesa Military Academy

Цитуйте цю статтю як:

Cite this article as:

Рудинський, В. (2024). Структурно-функціональна модель формування готовності майбутніх фахівців спеціального призначення до професійної діяльності. *Педагогічний дискурс*, 35, 74–80. doi: 10.31475/ped.dys.2024.35.11.

Rudynskiy, V. (2024). Structural and Functional Model of Forming the Readiness of Future Special Forces Specialists for Professional Activity. *Pedagogical Discourse*, 35, 74–80. doi: 10.31475/ped.dys.2024.35.11.